

Coses que he sentit a plaça (i més a prop)

A ver 'dossos'... afuera o bé *tercio, no me cargues tanto el derecho* són expressions d'un cap de colla i un segon que, tot i poc freqüents de moment, he hagut d'empassar-me mentre feia pinya. Reconec que em vaig fer un tip de riure, be jo i uns quants més que ho vam sentir, però pensant-ho bé en té poca de gràcia.

Aquests extrems són només, per ara, el fruit exòtic d'una llavor que potser anem plantant entre tots, sense adonar-nos del perill de transformar fins a perdre un lèxic propi; i llavors el que és exòtic passarà a ser les postres de cada dia.

El costum tan arrelat que tenim els catalans de girar la llengua a la primera de canvi (justificat per no sé quina mena d'educació, tolerància, solidaritat, etc., etc. mal enteses) és un mal que patim (i em temo que del que hem de morir) i fa que arribem al punt no només de parlar la llengua de l'interlocutor sabent que ens entén perfectament en català, sinó de traduir expressions fins arribar a límits patètics i ridículs. No obstant això, no parlo de la llibertat que té cada individu d'expressar-se en la llengua que vulgui per fer-se entendre, sinó de la poca preocupació per la llengua en general i per les expressions pròpies del mon casteller en particular que es demostra cada cop més sovint quan es tracta amb la canalla. Sense compartir-ho puc arribar a entendre que entre adults el català acabi parlant espanyol (per allò que acabo de dir); però això de la canalla, crec, no té nom. Les nenes i nens que ens envolten van a l'escola on l'idioma vehicular és el propi del país; així que amb independència del seu àmbit familiar, quan són pàrvuls ja dominen un vocabulari que és força més complex que el que es pot emprar a un assaig o a l'actuació i als deu anys són capaços de mantenir una conversa quasi tan estructurada com la que tenen una gran majoria d'adults. I tot això, en català! Així doncs, a què treu cap dir-li a la canalla *'la mano en la cabeza'* o *'ahora fuerza de brazos'*? Algú es pensa que no saben que són les mans o el cap i que la força l'han de fer amb els braços? Es millora la tècnica si es puja *'finito, bien finito'* en lloc de fer-ho finet? Es manté millor la posició si

poses *'el pie abierto hacia afuera en el hombro'* que amb el peu obert cap a fora a l'espatlla?. De veritat, ens entenen, perfectament. I si en un moment puntual no fan allò que esperem d'ells és, perquè com els adults, estan cansats, no paren atenció o no tenen ganes. Potser cal que revisem la forma o el moment en què els demanem que aixequin, estirin, passin o es col·loquin, però si hi ha cosa que no cal que canviem és la llengua.

O potser si que acabarem fent allò de *'coronar torres humanas'*.

Joan Conesa

